

27. møde.

Onsdag den 13. februar kl. 13.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Medlem af folketinget *Glistrup* har meddelt mig, at han tager den af ham i går fremsendte orlovsbegæring vedrørende medlem af folketinget *Birgit Busk* tilbage.

Det politisk-økonomiske udvalg har afgivet betænkning over forslag til lov om omkostningsdæmpende ydelse. Eksemplarer er omdelt.

Det politisk-økonomiske udvalg har afgivet betænkning over forslag til lov om udbyttebegrænsning m. v. Eksemplarer er omdelt.

I skrivelse af 7. februar meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m.

I skrivelse af dags dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om garantier til finansieringsinstitutter inden for detailhandelen.

Medlemmer af folketinget *Hanne Rein-toft*, *Fuglsang*, *Kaj Hansen*, *Knud Jespersen*, *Freddy Madsen* og *Ib Nørlund* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tilvejebringelse af legepladser og friarealer i forbindelse med boligbebyggelser.

Med skrivelse af 12. februar 1974 har justitsministeren fremsendt skriftlig besvarelse af et af medlem af folketinget *Camre* stillet spørgsmål. Spørgsmålet og besvarelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Landbrugsministeren (*Kofoed*):

Jeg tillader mig herved for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring

af lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m.

I bemærkningerne til forslag til lov nr. 223 af 26. april 1973 om ændring af lov om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. blev det anført, at man ville søge EF-Kommissionens godkendelse af, at de hidtil gældende regler for lån til køb af jord til supplerer af landbrugsejendomme og gartnerier og til oprettelse af gartnerier blev opretholdt.

Efter at loven har været forelagt for Kommissionen, har denne meddelt, at loven efter Kommissionens opfattelse på visse punkter er i strid med EF-Rådets direktiv nr. 72/159/EØF om støtte til modernisering af landbrugsbedrifter. De ændringer, som nu foreslås, tilsigter i første række at bringe loven i overensstemmelse med direktivet. Jeg skal fremhæve de vigtigste ændringer:

Lovens bestemmelse om, at der ikke kan ydes lån til køb af jord til supplerer af en landbrugsejendom, hvis ejendommens samlede areal vil overstige 35 ha (i visse tilfælde 50 ha) ændres, således at de nævnte arealgrænser ikke skal være til hinder for lån, hvis jorderhvervelsen indgår i en udviklingsplan, der er godkendt i henhold til lov om modernisering af jordbrugsbedrifter, og jorderhvervelsen er nødvendig for gennemførelsen af moderniseringsplanen. Dog skal der kun kunne gives lån til den del af jorderhvervelsen, der bringer ejendommens jordtilliggende op på 35 ha (i visse tilfælde 50 ha).

Den lave rente af jordkøbslånene, nemlig 6 1/2 pct. p. a., skal kun gælde i 20 år, hvis lån ydes til jordkøb til gennemførelse af en godkendt udviklingsplan, og i andre tilfælde kun i 15 år. Derefter forhøjes renten for resten af lånenes løbetid til en rentesats, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto på det pågældende tidspunkt med et tillæg på ikke over 5 points, fastsat af landbrugsministeren under hensyn til markedsrenten.

Udover de ændringer, der har relation til fællesmarkedet, er der en anden ændring, som jeg vil fremhæve. Efter de hidtil gældende regler er det bl. a. en betingelse for ydelse af lån til supplerer af gartnerier, at det samlede areal ikke vil overstige 5 ha middelgod jord. Efter forslaget skal der ved jordsupplerer gælde samme arealgrænser for gartnerier som for landbrugsejendomme.

[Landbrugsministeren.]

Om begrundelsen for denne ændring skal jeg henviser til bemærkningerne til ændringsforslaget.

I øvrigt henviser jeg til lovforslaget og bemærkningerne hertil.

Forslaget vil ikke medføre ændringer i den bestående administration, og det vil ikke medføre ændringer i de i loven fastsatte bevillingsrammer.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje folketinges velvillige behandling.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Herved har jeg den ære for det høje folketings at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om garantier til finansieringsinstitutter inden for detailhandelen.*

Da vi i sin tid reviderede næringsloven, var en af de vigtigste ændringer som bekendt afskaffelsen af en-butik-systemet. Fra erhvervsorganisationernes side blev der i forbindelse dermed gjort opmærksom på, at de da eksisterende finansieringsmuligheder ved nyetablering, ombygning og modernisering af bestående detailhandelsvirksomheder ikke på rimelig måde syntes at kunne tilgodese behovet. Man foreslog derfor, at der under passende former gennemførtes foranstaltninger til støtte for de bestræbelser, der af detailhandelens organisationer udfoldes med henblik på at tilvejebringe finansieringsmuligheder til modernisering af detailhandelen.

Resultatet blev loven om garantier til finansieringsinstitutter inden for detailhandelen, som gennemførtes i 1966. Efter denne lov kan der inden for et beløb på 30 mill. kr. ydes garantier af statskassen for forpligtelser indgået af finansieringsinstitutter oprettet af landsomfattende sammenslutninger af detailhandlende med det formål at yde bistand ved etablering, sammenlægning, ombygning og modernisering af detailhandelsvirksomheder — alt med henblik på at øge detailhandelens effektivitet. Garantierne kan normalt ikke overstige det beløb, der i øvrigt er tilvejebragt som ansvarlig kapital for det pågældende finansieringsinstitut.

Ordnningen administreres af direktoratet for egnsudvikling. Indtil nu er der ydet garantier eller givet tilsagn om garantier på

i alt 13 mill. kr. til 3 finansieringsinstitutter. Beløbet kan umiddelbart synes ringe, når det sættes i forhold til de samlede investeringer inden for detailhandelen. Her må jeg imidlertid erindre om, at en statsgaranti til et finansieringsinstitut på et givet beløb gør det muligt for finansieringsinstituttet selv at påtage sig forpligtelser svarende til et beløb på op til 5-10 gange størrelsen af statsgarantien, varierende fra institut til institut. Hertil kommer, at instituttets muligheder for at skaffe sig ansvarlig kapital ikke vil være helt upåvirket af, at instituttet har modtaget statsgaranti.

Der er derfor for mig ingen tvivl om, at loven har ydet et ikke uvæsentligt bidrag til at løse de omstillingsproblemer, som rejste sig i detailhandelen ved næringslovens ændring. Loven har således i høj grad opfyldt sit formål, ikke mindst fordi der i kraft af de finansieringsinstitutter, der har været omfattet af loven, er opbygget et net af effektive og uafhængige detailforretninger. Hertil har bl. a. bidraget en efter mit skøn smidig administration af ordningen, hvorved der så vidt gør ligt er taget hensyn til de krav, som opbygningen af effektive butikcentre stiller til finansieringsmulighederne.

Den strukturudvikling, som loven tog sigte på at fremme, er imidlertid ikke noget afsluttet kapitel. Det er en kendt sag, at samtidig med, at butiksdøden rejser sine alvorlige problemer, er der en fortsat udvikling i gang i retning af stadig flere effektive butiksenheder, ikke mindst i forbindelse med centerdannelserne. Udviklingen er således fremdeles meget hastig, og den må forventes at foregå med mindst samme styrke i det kommende tiår. Supermarkederne må antages at få en stigende del af omsætningen, og samtidig vil størrelsen af den enkelte butiksenhed øges. Der er således ikke umiddelbart nogen udsigt til, at finansieringsbehovet vil være aftagende.

Heroverfor står imidlertid, at statsgarantierne, som i henhold til loven er ydet til detailhandelsorganisationernes finansieringsinstitutter, skal nedbringes over en ti års periode begyndende allerede 1. april 1975. Allerede om få år vil der derfor kunne opstå den situation, at institutternes finansieringsmuligheder indskrænkes som følge af, at garantierne skal nedbringes.

Det er for at undgå den situation, som